

ZONDERLING

Laini Taylor

(door Catuja Luna Beunen)

OVER DE AUTEUR

Laini Taylor woont in Portland, samen met haar echtgenoot en kindje. Ze schrijft boeken voor jonge mensen die ook door oudere (aka. volwassene) kunnen gelezen worden. Eerder schreef ze o.a. de serie 'daughter of smoke & bone'. In 2012 en 2018 werd ze genomineerd voor de 'best book award'. Haar man Jim Di Bartolo illustreerde verschillende van haar eerder verschenen boeken. In haar jeugd verhuisde zij en haar gezin vaak, ze heeft zelfs een tijd in België gewoond!

1. HET VERHAAL

Samenvatting

Boven de stad Ween hangt de **citadel**. Een reusachtig zwevend standbeeld - in de vorm van een engel. Dit is gemaakt uit **mesarthium** een bijzonder metaal dat enkel door Skathis (god) kan worden beheerst. Nadat hij en de andere goden worden vermoord tijdens het Bloedbad is de stad gedoemd voor altijd in schaduw van de citadel te leven. Hier komt 15 jaar later echter verandering in wanneer enkele buitenstaanders van een ander koninkrijk worden gevraagd om hulp. De inwoners van Ween staan zeer angstig en met een diepe haat tegenover de citadel al weten ze dat hun onderdrukkers al jaren dood zijn. Wat ze niet weten is dat daar boven nog vijf kinderen leven, **godengebroed** die het bloedbad hebben overleefd. De kinderen hebben elk een **unieke gave** en net als hun ouders **blauwe huid**. Lazlo ontmoet in zijn dromen Sarai die boven op de citadel probeert te achter halen hoeveel tijd ze nog hebben vooraleer ze worden ontdekt. Zij en Lazlo hebben een stevige connectie, hun liefde is kwetsbaar en puur maar wordt bruusk met het leven geconfronteerd wanneer **Sarai naar beneden valt** op de avond dat Lazlo ontdekt dat hij mesarthium kan beheersen (en dus ook godengebroed is!). Minya kan de geest van Sarai vangen maar misbruikt haar kracht, als Lazlo haar niet gehoorzaamd zal Sarai voor altijd verdwijnen.

- We weten niet wat de goden met alle kinderen over de afgelopen 200 jaar hebben gedaan; wat denken de lezers dat er is gebeurd? Is Lazlo de enige die als baby naar een andere plek is gebracht?

Personages

Lazlo Zonderling 'Zonderling de dromer' 'droomsmid': Hij groeit op in een abdij en later de **bibliotheek** van Zosma, waar hij met zijn neus in de boeken leeft (en deze ironisch genoeg breekt door een sprookjesboek). Vooral **verhalen, sprookjes**, magie,... én de stad 'Ween' fascineren hem, hij spendeert jaren aan het ontrafelen van diens mysteries.

"Hij had een rauw, ruig aanzien, en zo klonk hij ook : zijn stem was laag en mannelijk en totaal niet glad, alsof hij in weer en wind buiten had gestaan. Te midden van dat alles waren zijn dromersogen afwijkend : grijs en groot en ongekunsteld." (p.22)

"Lazlo hoorde in de bibliotheek thuis alsof hij zelf een boek was. In de daaropvolgende dagen - en de maanden en jaren terwijl hij opgroeide tot een man - was hij zelden te zien zonder een boek voor zijn neus. Hij las onder het lopen. Hij las onder het eten. De andere bibliothecarissen vermoedden dat hij

ook op de een of andere manier las terwijl hij sliep, of misschien dat hij helemaal niet sliep. Als hij af en toe opkeek van een bladzijde zag hij eruit alsof hij ontwaakte uit een droom.” (p.21)

“Hij hield een godin in zijn geest zoals je een vlinder in je handen kon omvatten. Om haar te beschermen zolang als nodig was tot hij haar kon vrijlaten.” (p.346)

Thyon Nero: koningszoon die heeft ontdekt hoe hij goud maakt en zo zijn koninkrijk red van de ondergang. Deze ontdekking doet hij dankzij de hulp van Lazlo, hij bedankt hem er nooit voor en dreigde met de dood mocht Lazlo er ooit een woord over spreken. Thyon heeft een **prachtig uiterlijk** maar zijn innerlijk is hier geen weerspiegeling van. Hij is in alles wat het **tegenovergestelde van Lazlo**.

– Is Thyon slecht of wordt hij verkeerd begrepen?

“Voor Thyon Nero : afkomst, rijkdom, privilege, een fraai uiterlijk, charme, genialiteit. En voor Lazlo Zonderling, om op te rapen en af te stoffen, het enige was nog over was : eer.” (p.34)

“Het was en radicaal idee dat je iemand zou helpen simpelweg omdat diegene hulp nodig had.” (p.254)

“Binnen een tel verschoof Lazlo’s perspectief en begreep hij wat hij zojuist had gedaan. Hij – Zonderling de dromer, junior bibliothecaris – was het Chrysopoesium binnen komen walsen met een boek vol sprookjes en had het zich veroorloofd om zijn inzichten te delen over het diepste mysterie van de alchemie. Alsof hij het probleem zou kunnen oplossen dat alchemisten eeuwenlang niet hadden kunnen oplossen; inclusief Nero zelf.” (p.45)

– Is Thyon een product van de (sociale) druk waaraan hij sinds jonge leeftijd is blootgesteld?

Eril-Fane ‘godendoder’: de **vader van Sarai**. Tijdens de eerste expeditie naar de citadel ontdekt hij dat ze nog in leven is, op dat moment redt ze zijn leven door hen te waarschuwen voor het geesten leger. Hij trouwde jong met Azareen uit angst haar te verliezen aan de goden, ironisch genoeg is hij degene die **wordt meegenomen**.

“Haar vader had zijn volk gered en zichzelf verwoest.” (p.309)

Azareen: zij en Eril-fane waren vijf dagen gelukkig getrouwd voordat hij werd meegenomen, ondanks dit en de kloof tussen hen in sinds, houdt ze nog zielsveel van hem.

“Wat smartelijk waren ze allebei, en stil en ingehouden en vastbesloten hun lijden alleen te dragen.” (p.308)

“Ze leunde tegen zijn rug, legde haar gezicht tegen de zijkant van zijn nek en huilde de tranen die hij niet kon plengen. Eril-Fane huiverde toen haar tranen zijn huid brandden, en iets binnen in hem begaf het. Hij trok haar armen stevig tegen zijn borst en drukte zijn gezicht in haar handen. En toen, en daar, om alles wat verloren was en alles was gestolen was, van hem en door hem in al die lange jaren, begon de Godendoder te huilen.” (p.451)

– Zien ze een evolutie in de relatie van Azareen en Eril-fane? Is deze positief? Geloofwaardig? Kunnen mensen elkaar terug vinden?

Sarai ‘muze van nachtmerries’: dochter van Isagol, godin van de wanhoop. Ze kan de **dromen van andere binnenstappen en controleren**. Ze doet dit door **motten** te schreeuwen, haar geest splitst zich als het ware. Ze vindt haar **gave lelijk** en lijdt onder hevige **nachtmerries** door de angsten die ze vroeger in mensen hun dromen binnenbracht. Ze wordt nooit gezien enkel in Lazlo’s dromen, hij helpt haar met het verslaan van haar angsten waardoor ze terug kan slapen en geen sus meer nodig heeft. Zij heeft de **mensen vergeven** en verzet zich tegen Minya en diens haat.

“‘De maan aan een armband en de zon in een potje,’ zei Sarai. ‘We zaaien wel chaos in de hemel, hé?’ “ (p.387)

- Hoe voelen de lezers de liefde tussen Sarai en Lazlo aan? Was het voorspelbaar?

“‘Als je bang bent voor je eigen dromen, ben je welkom hier in de mijne.’” (p.338)

Minya : ziet er uit als een kind van 6 maar is in werkelijkheid veel ouder, sinds het Bloedbad is zij **niet meer ‘gegroeid’**. Ze heeft de andere gered die toen nog heel klein waren. Ze is de enige van hen die zich **herinnert** wat er gebeurde. Haar gave is het **vangen van geesten** en deze haar wil op te leggen. Ze gebruikt dit om een **leger** te vormen (zonder dat de andere dit weten). Het leger houdt uiteindelijk de andere in de citadel onder controle.

“‘Ze is vreselijk,” zei Robina. ‘Maar ze is vreselijk vóór ons. Zou je ooit tégen haar willen zijn?’” (p.262)

- Minya heeft gezorgd dat de andere nu nog leven en heeft haar menselijkheid hiervoor opgeofferd. Begrijpen de lezers haar?

Robina ‘Vuurzee’: heeft een **opvliegend** karakter, kan in **vlammen** uitbarsten.

Razer ‘Wolkendief’: **vangt wolken** en kan het ‘weer’ een beetje bepalen.

Mus orchidee heks: kan **planten** doen groeien. Heeft een heel zacht en **liefdevol** karakter. Ze is **verliefd** op Razer maar hij begint een fysieke relatie met Robina, dit geeft wat diepgang aan de drie minder belangrijke leden van het groepje in de citadel.

“‘Wat?’ vroeg Robina, en Mus kon niet bepalen of ze een grapje maakte of echt weinig verschil zag tussen afgelikte lepels en afgelikte jongens.” (p.412)

Grote Ellen: **moederfiguur** voor het godengebroed, een **geest** en dus onder controle van Minya.

Stijl

Het boek is onderverdeeld in **3 delen**. Het wordt grotendeels verteld vanuit **Lazlo’s en Sarai’s perspectief** en soms kleine stukjes vanuit andere personages om de situatie beter te schetsen. Via haar schrijfstijl laat Laini duidelijk merken dat ze meer weet dan ze ons verteld. Het einde is een duidelijke **cliffhanger** die vraagt om een vervolg. Het boek is heel **poëtisch en verhalend**.

2. VERWERKING

Thema haat

- Kan je iemand haten / verantwoordelijk stellen voor de daden van hun ouders?

“‘Als ze haar maar kenden, had hij zichzelf voorgehouden, dan zouden ze haar nooit iets willen aandoen. Maar het was hem nu duidelijk : ze konden haar nooit kennen. Ze zouden het zichzelf nooit toestaan. Suheyla had geprobeerd het hem te vertellen : de haat was net een ziekte. Hij snapte nu wat ze bedoelde. Maar kon er ooit een remedie voor zijn?’” (p.371)

- Kunnen goede mensen haten? Maakt haat iemand slecht?
- Zijn sommige dingen te verschrikkelijk om te vergeven? Is er een remedie voor haat?
- Wat hadden de gevolgen kunnen zijn van in plaats van de baby’s te doden hun een liefdevolle thuis te geven?

“‘Je ontmoet geen monsters. Je dood ze.’” (p.370)

Thema vooroordelen en angst voor het onbekende / anders zijn

“Deze jongeman, die ze hadden gevonden in een bibliotheek in een ver land, die ze in hun harten en hun huizen hadden verwelkomd en die ze meer waardeerden dan elke buitenstaander die ze ooit hadden gekend, was ook, hoe onmogelijk ook, godengebroed.” (p.440)

- Lazlo is het bewijs dat anders zijn niet gelijk staat een kwaadaardig of slecht zijn. Begrijp je de inwoners van Ween en hun mening over het godengebroed?

“Ze keken naar zichzelf in die spiegel, zij aan zij en hand in hand, en ze zagen geen goden of monsters. Ze waren zo goed als onveranderd, en toch zou dat ene detail – de kleur van hun huid – in de echte wereld alles veranderen.” (p.323)

Thema dromen

- Wat vinden zij van Lazlo's gave om te dromen?

“Het kwam door Lazlo, dacht ze. Het kwam door zijn geest. De regels waren hier anders. De waarheid was anders. Het was...fijner.” (p.237)

- Hoe zien de lezers het concept van elkaar liefhebben in een droom? Hoe zou het zijn om elkaar niet echt vast te houden? (Nu Sarai een geest is, zou er een gemis zijn?)

“Alles aan deze nacht was waarachtig op een manier die hun lichamen oversteeg. Maar dat betekende niet dat hun lichamen overstegen wilden worden.” (p.356)

Thema magie

“Wezen was de sleutel tot azoth. Het was bijna grappig; niet alleen dat de waarheid te vinden was geweest in een sprookje, maar dat het grootste geheime ingrediënt zoiets doodnormaals bleek te zijn als een lichaamsvloeistof. Elke alchemist die ooit had geleefd en was gestorven in zijn zoektocht ernaar, had het antwoord al die tijd in zijn eigen aderen gehad.” (p.50)

- Is er een wetenschappelijke verklaring voor alles, of zijn sommige dingen nu eenmaal ‘magisch’?

Fragmenten

“Hij was een god, en zij was een geest. Een bladzijde was omgeslagen. Er begon een nieuw verhaal. Je hoefde alleen maar naar Lazlo te kijken om te weten dat het schitterend zou zijn. En Sarai kon er geen rol in spelen. Lazlo voelde de bladzijde niet omslaan. Hij voelde het boek dicht slaan.” (p.449)

“De droom kiest de dromer” (p.21)

“ ‘Ga naar buiten, Zonderling. Adem de lucht in, bekijk dingen. Een man moet kraaienpootjes hebben van turen naar de horizon, niet van lezen bij slecht licht.’ ” (p.23)

“Het leven overkomt je niet gewoonweg, jongen,’ zei hij. ‘jij moet het leven overkomen.’ ” (p.24)

“Dat is een groot man, en ook een goed man, al zijn maar weinig mannen dat ooit allebei.” (p.66)

“Sommige mannen worden geboren voor grootse dingen, en anderen helpen grootse mannen om grootse dingen te doen. Dat is geen schande.” (p.71)

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op ‘Welke boeken moet ik lezen’ en dan op de groep en het boek in kwestie.